

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-09-19

Diarienummer N161-1594/24

Handläggare

Emma Etteklint

Telefon: 031-365 63 14

E-post: emma.etteklint@funktionsstod.goteborg.se

Samråd om förslag till planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen

Förslag till beslut

1. Nämnden för funktionsstöd tillstyrker planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen, med de synpunkter som framgår i detta tjänsteutlåtande.
2. Nämnden för funktionsstöd översänder förvaltningens tjänsteutlåtande som eget yttrande till stadsbyggnadsnämnden.
3. Nämnden för funktionsstöd förklarar paragrafen omedelbart justerad.

Sammanfattning

Nämnden har fått en inbjudan från stadsbyggnadsnämnden om samråd av förslag till planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen (SBF-2023-00338). Syftet med planprogrammet är att ge förslag på en helhetslösning för ett attraktivt och tillgängligt park- och stadsrum utifrån anslutningen av Lindholmsförbindelsen till Linnéplatsen och huvudentrén för Slottsskogen. Planprogrammet syftar även till att utgöra underlag för kommande planering och stadsutveckling på platsen inklusive utvecklingen av huvudentrén för Slottsskogen. Planprogrammet kommer att utgöra underlag för projekt Lindholmsförbindelsen och kommande detaljplaner.

Förvaltningen tycker det är bra att planprogrammet tar fram en helhetslösning kring Linnéplatsen och huvudentrén för Slottsskogen utifrån anslutningen av Lindholmsförbindelsen. Förvaltningen betonar vikten av att stadens verksamheter ska tillämpa och ställa krav på universell utformning för alla stadens invånare vid stadsplanering.

Förvaltningen föreslår att nämnden för funktionsstöd tillstyrker planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen, med de synpunkter som framkommer i detta tjänsteutlåtande.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter på ärendet utifrån den ekonomiska dimensionen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Linnéplatsen ingår i ett större område som omfattas av både riksintresse för kulturmiljö och riksintresse för friluftsliv. Området utgörs av ett geografiskt sammanhängande område som innefattar två av stadens främsta parkanläggningar samt bostadsområdet Änggården. I stadens översiktsplan pekas Slottsskogen ut som stadspark. En stadspark är en mångfunktionell större park, som är så attraktiv att den lockar människor från hela Göteborg. Området kring Slottsskogen kan beskrivas som naturskön park, vidsträckt utsikt, kontrast mellan anlagd park och naturlig skog i form av gräsmattor samt naturskog med inhemska träd. Där finns en djurpark, ett rikt fågelliv och dammar. Parker och grönytor har stor betydelse och ökar kvaliteten i livsmiljö för människor i alla målgrupper, inklusive personer med funktionsnedsättning.

Slottsskogen tillsammans med Änggårdsbergen och Sandsjöbacka utgör en grön kil som har stor betydelse på regional nivå för den gröna infrastrukturen. Gröna kilar är större sammanhängande grönområden som tack vare sin storlek och kontinuitet bidrar till att upprätthålla biologisk mångfald, samtidigt som de erbjuder rekreation och naturupplevelser. Kilarna är utpekade i överenskommelsen Strukturbild för Göteborgsregionen så väl som i strategikartan för Göteborgs Stads översiktsplan. Kommunens målsättning i gällande översiktsplan är att ingen påtaglig skada ska uppkomma på riksintressen för kulturmiljövården.

Planprogrammet föreslår att förstärka de gröna gränserna mellan områdets park- och stadsrum. Den nya bytespunkten underordnar sig Slottsskogens parkmiljö och får en tydligt grön karaktär. För att programmets intentioner ska bli verklighet behöver gränsen samt hållplatser och spårplaneringar gestaltas omsorgsfullt. Planprogrammet föreslår att Slottsskogen och Seminarieparken tydligare knyts ihop genom att utöka och ta tillbaka det som en gång var park och institutioner i parkmiljöer.

Bedömning ur social dimension

Programområdet ligger i mitten av ett natur- och kulturkluster, med Linnéplatsen i centrum. Platsens läge i staden, tillsammans med blandningen av målpunkter runtomkring gör Linnéplatsen känd och välanvänd i många vardag. Slottsskogen är Göteborgs största stadspark och besöks flitigt året om. I parken finns flera målpunkter, bland annat utflyktslekplatsen Plikta, Naturhistoriska muséet, djurgårdarna med mera. Här finns stora gräsytor för picknick och många promenadvägar. Parken används flitigt både till vardags av boende runt om i Majorna, Änggården och Linné, men används också vid tillfälliga, större evenemang i parken.

Göteborgs Stads program för en jämlik stad omfattar samtliga nämnder och styrelser för perioden 2018–2026. Planprogram för Linnéplatsen har bäring på målområdet med att skapa hållbara och jämlika livsmiljöer och i efterföljande planering och genomförande bör detta målområde arbetas med. Planprogrammets förslag och intentioner bedöms kunna bidra positivt till invånarnas sociala relationer med varandra. Tydligare stads- och parkrum där park och vistelsezoner tar större plats och bidrar positivt till identitet, rekreation, hälsa och vardagsliv för alla målgrupper.

Inom planprogram för Linnéplatsen har man haft workshops om programområdets befintliga sociala värden och brister, där social- och barnkonsekvensanalyser gjorts. Därefter har planprogrammet haft två gemensamma workshops med projekt för

Lindholmsförbindelsen, där målområden för platsen har definierats. Målområdena anger bland annat att det behöver skapas tydlig orienterbarhet i rörelsestråken där oskyddade trafikanter som barn, äldre och rörelsehindrade ska vara mer i fokus än framkomlighet för biltrafik. Området behöver även skapa en trygg plats för alla vistas på kvällstid genom öppenhet, överblickbarhet och bra belysning på Linnéplatsen.

Slottsskogen och dess aktiviteter och utbudet runt Linnéplatsen kommer påverka förutsättningarna för personer med funktionsnedsättning att leva ett självständigt liv med rätt till trygghet, demokratisk delaktighet och en meningsfull fritid. I enlighet med *Göteborgs Stads program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättningar 2021–2026* ska personer med funktionsnedsättningar bland annat ha rätt till bästa möjliga hälsa och fritid på lika villkor som andra.

Samverkan

Information lämnas i förvaltningsövergripande samverkansgrupp (FSG) den 16 oktober 2024.

Bilaga

1. Samrådshandling: Planprogram för Linnéplatsen (SBF-2023-00338)

Ärendet

Nämnden för funktionsstöd har fått en inbjudan från stadsbyggnadsnämnden om samråd av förslag till planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen.

Tiden för samrådet pågår mellan den 11 september 2024 och den 8 oktober 2024.

Förvaltningen har å nämndens vägnar beviljats anstånd att inkomma med svar senast den 25 oktober 2024.

Beskrivning av ärendet

Förvaltningen yttrar sig i samrådet utifrån nämndens verksamhetsområden och perspektiv.

Kommunen har tagit fram ett förslag till planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen. Detaljplanen är upprättad med standardförfarande enligt plan- och bygglagen (PBL) och är en inriktning i kommunens översiktsplan. I denna är Linnéplatsen utpekad som nod för stadsutveckling med rekommendationer att säkerställa viktiga gång- och cykelstråk, utveckla Linnéplatsen som entré till stadskärna och Slottsskogen med stadsrum för vistelse samt att hantera hållplatslägen samlat för en god bytespunkt. Syftet med planprogrammet är att ge förslag på en helhetslösning för ett attraktivt och tillgängligt park- och stadsrum utifrån anslutningen av Lindholmsförbindelsen till Linnéplatsen och huvudentrén för Slottsskogen. Planprogrammet syftar även till att utgöra underlag för kommande planering och stadsutveckling på platsen inklusive utvecklingen av huvudentrén för Slottsskogen, då Lindholmsförbindelsen föranleder en förändrad och utökad funktion med fler resenärer än idag. Planprogrammet kommer att utgöra underlag för projekt Lindholmsförbindelsen och kommande detaljplaner.

Arbetet med planprogram för Linnéplatsen har pågått under ett antal år, och programmets direktiv lades fast redan 2021. Planprogrammet har initierats av spårvägsprojekt Lindholmsförbindelsen som ska förbinda Lindholmen med Stigberget och Linnéplatsen. Lindholmsförbindelsen är en planerad spårvägstunnel under älven, mellan Lindholmen och Linnéplatsen, via Stigberget. Den utgör en del av projektet Brunnsbo-Linné. Vid Linnéplatsen, bredvid Slottsskogens huvudentré, ansluter Lindholmsförbindelsen i form av ett tråg. Lindholmsförbindelsen är av stor vikt för utvecklingen av kollektivtrafiken i Göteborg, och bedöms nödvändig för att skapa ett mer robust spårvägssystem och främja hållbara resor. Idag saknas en förbindelse mellan Norra Älvstranden och innerstaden på södra sidan av älven. Ungefär 80 procent av all kollektivtrafik mellan Hisingen och fastlandet går på Hisingsbron, vilket skapar ett störningskänsligt system och flaskhalsar vid bland annat Brunnsparken. Den kraftfulla stadsutvecklingen på Lindholmen och centrala Hisingen skapar behov av fler kollektivtrafikförbindelser, där Lindholmsförbindelsen bedöms vara den åtgärd som har störst betydelse.

Figur 1. Lindholmsförbindelsen förbinder Lindholmen, Stigberget och Linnéplatsen med befintligt spårvägsnät Slottsskogen.

Programmet utgår från att Dag Hammarskjöldsleden i framtiden ska utformas som en boulevard, vilket innebär en mindre kapacitetsstark och utbredd trafiklösning. Ur ett trafikalt och rörelsemässigt perspektiv fyller Linnéplatsen en viktig funktion i staden. Den samlar ihop och kanaliserar flöden till och från södra centrum och sydvästra Göteborg. Parkentrén är ett av de främsta gång- och cykelstråken i centrala Göteborg, både utifrån dess koppling till parken, och utifrån dess funktion som plats för fördelning av resande mellan södra delarna av Göteborg och Vasastan samt Masthugget/Linnéstaden. Ur ett kollektivtrafikperspektiv är platsen främst en viktig bytespunkt. Den möjliggör byte mellan buss och spårväg, men är även betydelsefull för byten mellan spårväg och spårväg. Med Lindholmsförbindelsen och dess tråg tillkommer nya strukturerande element som påverkar både upplevelsen av platsen och möjligheten att röra sig. Lindholmsförbindelsens tillkomst ger ett behov av att minska utbredningen av resterande trafikrum. Gatusektionen behöver bli både smalare, tydligare och mer logisk än idag.

En målsättning med planprogrammet är att göra avvägningar på en strategisk nivå som stöd för efterföljande detaljplanering samt övriga nödvändiga investeringar för att öka kvaliteterna i stadsmiljön. Särskilt utifrån hur ny spåranläggning i form av Lindholmsförbindelsen, möter och påverkar Linnéplatsen som ett viktigt offentligt rum. Ett tillkommande tråg på platsen kommer att innebära både en fysisk och visuell barriär, bland annat då en cirka 1,5 meter hög mur längs tråget kommer att krävas. En stor utmaning för programmet är att hantera, och försöka minska, trågets negativa konsekvenser i stadsrummet. Programmet studerar inte alternativa lokaliseringar av spårväg och tråg, utan utgår från de lokaliseringar som presenterats av projekt Lindholmsförbindelsen. Slottsskogens roll som stadens största stadspark och hur parken möter den omkringliggande staden i en framtida kontext är en av de viktigaste programfrågorna. Slottsskogens huvudentré och Linnéplatsen ska ha en hierarkiskt överordnad roll i stadsrummen.

Förvaltningens bedömning

Det är bra att planprogrammet tar fram en helhetslösning kring Linnéplatsen och huvudentrén för Slottsskogen utifrån anslutningen av Lindholmsförbindelsen. Att översiktsplanens övergripande inriktning nära, sammanhållen och robust stad där fotgängare och cyklister ska vara prioriterade i innerstaden ska följas ser förvaltningen som positivt för alla människor, inklusive förvaltningen för funktionsstöds målgrupper.

Slottsskogen nyttjas av alla göteborgare året runt. Förvaltningen påpekar att kommande detaljplaner och utbyggnad av verksamheter runt parken noggrant måste studeras för att inte göra intrång i stadens största stadspark utan bevara och utveckla den. Parker och grönytor har stor betydelse och ökar kvaliteten i livsmiljö för människor.

Staden växer och att utveckla och skapa ett mer robust spårvägssystem och främja hållbara resor är av stor vikt för utvecklingen av kollektivtrafiken i Göteborg och förvaltningen är positiva till att Lindholmsförbindelsen kommer binda ihop Norra Älvstranden och innerstaden på södra sidan av älven. Förvaltningen påpekar att det är viktigt att kommande arbeten med Lindholmsförbindelsen säkerställer möjligheten för alla målgrupper att ta sig fram kollektivt där tillgänglighet och överblickbarhet måste säkerställas för personer med rörelse- och synnedsättningar, både på och runt om hållplatser och i kollektivtrafiken.

Göteborgs Stads Program för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning 2021-2026 gäller för Göteborgs Stads samtliga nämnder och styrelser. Förvaltningen betonar vikten av att de relevanta rättighetsområdena inom programmet ska uppfyllas i detaljplanen och att stadens verksamheter ska tillämpa och ställa krav på universell utformning för alla stadens invånare vid stadsplanering samt ny- och ombyggnationer av stadens inne- och utemiljöer och vid nybyggnation av bostäder. Tillgänglighet, trygghet, orienterbarhet, inkluderande miljöer och offentliga platser samt närhet till grönområden är viktiga aspekter i en god livsmiljö för alla människor.

Förvaltningen föreslår att nämnden för funktionsstöd tillstyrker planprogram för Linnéplatsen inom stadsdelen Annedal och Kommendantsängen, med de synpunkter som framkommer i detta tjänsteutlåtande.

Camilla Blomqvist

Maria Berntsson

Förvaltningsdirektör

Tillförordnad avdelningschef Kvalitet och utveckling